Dosarul nr. 2c-1859/2024
(2-22149364-12-2c-14082024)

H O T Ă R Â R E
În numele legii

09 decembrie 2025 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău /sediul Centru/
Instanța compusă din:
Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici
Grefier Daniela Stratan

examinând în ședință de judecată publică acțiunea civilă la cererea de chemare în judecată depusă de SA „RECAR" împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Carp Eremia, cu privire la constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008-2020, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată.

c o n s t a t ă :

Argumentele participanților la proces.

1. La 11 octombrie 2022, SA „RECAR" a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Carp Eremia cu privire la constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008-2020, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d.4-7).

În motivarea cererii de chemare în judecată SA „RECAR" a menționat că din 2006 până în 2020 la pretențiile înaintate de Casa Națională a Asigurărilor Sociale a achitat anual sumele de bani calculate pentru Carp Eremia, fiind sigură că sumele transferate sunt destinate pentru recuperarea prejudiciului cauzat ultimului.

În anul 2019 a primit prima pretenție de la Carp Eremia, unde a invocat că a suferit un accident de muncă în 1979 la Объединение „Молдавторемонт" și a solicitat achitarea despăgubirii pentru accidentul de muncă de la SA „RECAR", în calitate de succesor al Объединение „Молдавторемонт".

În aceste circumstanțe, partea reclamantă evidențiază clarificând circumstanțele, a identificat că temei legal sau contractual de efectuare a plăților către Casa Națională de Asigurări Sociale, nu a existat.

SA „RECAR" a menționat că avea încredere când făcea achitările către Casa Națională de Asigurări Sociale că recuperează prejudiciul cauzat lui Carp Eremia și, respectiv nu va fi ținută să efectueze și alte achitări.

La moment SA „RECAR" este pusă în situația că trebuie să achite despăgubiri pentru Carp Eremia, ultimul acționându-l în instanța de judecată, litigiul fiind pe rolul Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (dos. nr. 2-11509/2020).

Achitarea pensiei persoanei asigurate de către Casa Națională de Asigurări Sociale reprezintă contraprestația statului la defalcările realizate la bugetul asigurărilor sociale. Casa Națională de Asigurări Sociale a beneficiat de sume achitate de SA „RECAR" pentru care nu a existat niciun temei, fiind în prezența unei îmbogățiri fără justă cauză. Pentru anii 2006 - 2020 Casa Națională de Asigurări Sociale a beneficiat de la SA „RECAR" de suma de 136436,30 lei.

În aceste circumstanțe SA „RECAR" a solicitat Casei Naționale de Asigurări Sociale restituirea sumei de 136436,30 lei, însă ultima, prin răspunsul nr. 3041 din 13 mai 2022 a respins solicitările înaintate, întemeindu-și argumentele pe prevederile art. 31 alin. (1) al Legii nr. 625/1991 cu privire la protecția muncii.

Reclamanta a atenționat că actul normativ la care a făcut referire Casa Națională de Asigurări Sociale, Legea nr. 625/1991, a fost abrogată la 30 mai 2008 (prin Legea nr.280/2007), iar alt act normativ care să oblige SA „RECAR" să efectueze plăți către Casa Națională de Asigurări Sociale pentru Carp Eremia nu există. Din aceste motive, Casa Națională de Asigurări Sociale în lipsa unui act normativ și a unui temei legal a încasat pe o perioadă de peste 10 ani plăți care nu i se cuveneau.

Susține că despre îmbogățirea fără justă cauză a Casei Naționale de Asigurări Sociale a aflat doar la 19 mai 2022, când SA „RECAR" a recepționat răspunsul la somația lor, conform căreia Casa Națională de Asigurări Sociale a menționat că pretindea la aceste sume în temeiul unei Legi abrogate în anul 2008, astfel că termenul de prescripție extinctivă urmează să curgă din 19 mai 2022.

Astfel, pentru a ajusta pretențiile la momentul abrogării Legii nr. 625/1991, a insistat la recuperarea sumei de 127 345,50 lei, fiind excluse plățile făcute în temeiul legii numite anterior.

Prin urmare SA „RECAR" evidențiază efectuarea următoarelor plăți către Casa Națională de Asigurări Sociale: - la 19 iunie 2006 suma de 2921,94 pentru perioada 1 martie 2005 – 28 februarie 2006; la 11 februarie 2008 suma de 371,34 lei pentru perioada 1 martie 2006 – 31 martie 2007; la 23 iunie 2008 suma de 4133,64 lei pentru perioada 1 aprilie 2007 – 31 martie 2008; la 9 iulie 2009 suma de 4836,36 lei pentru perioada 1 aprilie 2008 – 31 martie 2009; la 9 iulie 2010 suma de 5803,68 lei pentru perioada 1 aprilie 2009 – 31 martie 2010; la 1 iulie 2011 suma de 6053,28 lei pentru perioada 1 aprilie 2010 – 31 martie 2011; la 13 iulie 2012 suma de 6525,48 lei pentru perioada 1 aprilie 2011– 31 martie 2012; la 24 iulie 2013 suma de 7151,88 lei pentru perioada 1 aprilie 2012 -31 martie 2013; la 22 mai 2014 suma de 7634,64 lei pentru perioada 1 aprilie 2013 – 31 martie 2014; la 17 iulie 2015 suma de 8127,12 lei pentru perioada 1 aprilie 2014 – 31 martie 2015; la 23 iunie 2016 suma de 10547,04 lei pentru perioada 1 aprilie 2015 – 31 martie 2016; la 23 iunie 2017 suma de 15518,28 pentru perioada 1 aprilie 2016 – 31 martie 2017; la 7 iunie 2018 suma de 16574,56 lei pentru perioada 1 aprilie 2017 – 31 martie 2018; la 21 mai 2019 suma de 18109,05 lei pentru perioada 1 aprilie 2018 – 31 martie 2019; la 10 noiembrie 2020 suma de 20464,08 lei pentru perioada 1 aprilie 2019 – 31 martie 2020.

Prin urmare, pentru perioada anilor 2008 - 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a primit plăți în sumă de 127345,50 lei pentru care nu erau îndreptățiți, ceea ce reprezintă o îmbogățire fără justă cauză. Casa Națională de Asigurări Sociale în fiecare an expedia câte o pretenție către SA „RECAR", prin care solicita achitarea sumelor către Carp Eremia, iar SA „RECAR" era sigură că aceste plăți sunt pentru a compensa prejudiciul cauzat sănătății lui Carp Eremia.

Ținând cont de faptul că despre această problemă s-a aflat doar după adresările lui Carp Eremia, iar Casa Națională de Asigurări Sociale a acționat cu rea-credință, reclamanta SA „RECAR" *solicită*, repunerea în termenul de prescripție extinctivă, așa cum menținerea acestei situații este contrară principiului bunei-credințe și a principiului echității; constatarea efectuării nejustificate a achitărilor către Casa Națională de Asigurări Sociale pentru Carp Eremia pentru anii 2008 - 2020, încasarea de la Casa Națională de Asigurări Sociale în beneficiul SA „RECAR" suma de 127345,50 lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2023 s-a respins cererea depusă de SA „RECAR" privind repunerea în termen de prescripție a acțiunii, ca neîntemeiată. S-a respins cererea de chemare în judecată înaintată de SA „RECAR" împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Carp Eremia, cu privire la constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008 - 2020, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată, în partea restituirii sumei de 106881,42 lei, achitată în perioada 9 iulie 2009 – 21 mai 2019 ca fiind tardivă. În rest, acțiunea în partea constatării efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008 - 2020, încasării sumei de 20464,08 lei și cheltuielilor de judecată s-a respins, ca fiind neîntemeiată (f.d.114; 120-126).
3. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 20 februarie 2024, a fost admisă cererea de apel declarată de către reprezentantul SA „RECAR", directorul Filimon Grigore. S-a casat integral hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 30 mai 2023, pronunțată în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SA „RECAR" împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Carp Eremia, cu privire la constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008-2020, încasarea sumei și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a trimis cauza spre rejudecare, în aceeași instanță, în alt complet de judecată (f.d.193; 194-200).
4. Potrivit fișei de repartizare, la 14 august 2024 cererea de chemare în judecată a fost repartizată prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor în mod automat-aleatoriu judecătorului Diana Tricolici (f.d.203).
5. La 31 ianuarie 2025, prin intermediul poștei electronice a Direcției de evidență și documentare a cauzelor, pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale a depus *referință*, prin care a solicitat respingerea cererii de repunere în termen pentru înaintarea acțiunii în instanța de judecată de SA „RECAR", invocând excepția de tardivitate în baza art.186^1 din Codul de procedură civilă (f.d.206-211).

În motivarea cererii privind excepția de tardivitate, Casa Națională de Asigurări Sociale a relatat că reclamanta SA „RECAR" a cunoscut pe parcursul anilor despre achitarea sumelor în ordine de regres, și-a onorat cu bună-credință obligațiile față de bugetul de asigurări

sociale de stat, până la suplinirea fondului de acumulare pentru plata prestațiilor sociale ca urmare a accidentelor de muncă sau îmbolnăvirii profesionale, 01 ianuarie 2020.

Astfel, partea pârâtă a menționat că cererea de repunere în termen pentru înaintarea acțiunii în instanța de judecată de SA „RECAR", urmează a fi respinsă or, termenul de 3 ani este depășit încă din februarie 2019, în acest sens a făcut trimitere la art.395 alin.(1) din Codul civil.

6. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iunie 2025, s-a respins cererea privind repunerea în termenul de prescripție înaintată de administratorul SA „RECAR", Filimon Grigore, ca neîntemeiată. S-a admis cererea privind excepția de tardivitate invocată de Casa Națională de Asigurări Sociale în partea pretenției privind constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008-aprilie 2009 și în partea cererii privind restituirea sumei de 106881,42 lei achitată în perioada 09.07.2009-21.05.2019. S-a respins acțiunea civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de SA „RECAR" împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Carp Eremia privind constatarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru anii 2008-aprilie 2009, restituirea sumei în mărime de 106881,42 lei achitată în perioada 09.07.2009-21.05.2019, ca tardivă (f.d.229-235).
7. Prin încheierea protocolară din 05 iunie 2025, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a amânat ședința de judecată pentru data de 27 iunie 2025 (f.d.228, vol.1). La caz, ședința de judecată din 27 iunie 2025 nu a avut loc în legătură cu faptul că la 12 iunie 2025, SA „RECAR" a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iunie 2025 (f.d.238-240, vol.1).
8. Curtea de Apel Centru prin decizia din 21 iulie 2025, a admis recursul declarat de SA „RECAR" prin intermediul reprezentantului său, avocatul Botnarenco Dorin. A casat încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 05 iunie 2025, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată, în aceeași instanță, în același complet de judecată (f.d.10-15, vol.2).
9. Prin încheierea protocolară din 09 decembrie 2025, Judecătoria Chișinău (sediul Centru) a lăsat fără soluționare cererea cu privire la excepția de tardivitate aceasta fiind lăsată spre examinare odată cu fondul cauzei (f.d.30, vol.2).
10. *În ședința de judecată* reclamanta SA „RECAR" reprezentată de avocatul Botnarenco Dorin, a susținut cererea de chemare în judecată din motivele de fapt și de drept menționate, solicitând admiterea integrală a acesteia. La fel, a solicitat respingerea cererii privind excepția de tardivitate în baza art.186[1] din Codul de procedură civilă
11. Pârâta Casa Națională de Asigurări Sociale fiind citată legal, nu s-a prezentat în ședința de judecată dar, prin cererea din 09 decembrie 2025 a solicitat amânarea acesteia (f.d.27-28, vol.2). În baza art. 206 alin.(3) din Codul de procedură civilă, instanța a dispus examinarea cauzei în lipsa reprezentantului or, anterior ședința a fost amânată la cererea pârâtei iar CNAS ca autoritate publică, urma să deleagă un alt reprezentant pe caz.
12. În ședința de judecată intervenientul accesoriu Carp Eremia fiind citat legal nu s-a prezentat, însă prin cererea din 07 februarie 2025 ultimul, reprezentat de avocatul Ion Cobîșenco a solicitat examinare a cauzei civile în lipsa sa (f.d.217-218, vol.1).

Aprecierea instanței de judecată.

13. *Audiind reprezentantul reclamantei, examinând materialele anexate la dosar în raport cu prevederile legale, instanța de judecată respinge cererea privind repunerea în termenul de prescripție, admite parțial cererea privind excepția de tardivitate și în rest, respinge cererea de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată, din următoarele considerente*.
14. Articolul 5 din Codul de procedură civilă, prevede că orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-și apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile și interesele legitime.
15. În conformitate cu art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.
16. Instanța de judecată atestă, că inițial, urmează să se expună asupra cererii privind ridicarea excepției de tardivitate, având în vedere circumstanțele cauzei, respectarea termenelor de prescripție constituie una din întrebările esențiale care trebuia soluționată și care are o importanță decisivă pentru soluționarea cauzei.
17. Cu titlul de principiu, CEDO a stabilit că rolul termenelor de prescripție este de o importanță majoră, atunci când este interpretat în lumina Preambulului Convenției, care, în partea sa relevantă, enunță supremația dreptului ca fiind parte indispensabilă a patrimoniului comun al statelor contractante (*a se vedea, Dacia SRL v. Moldova, nr. 3052/04, § 75, 18 martie 2008, și Nichifor v. Republica Moldova, nr. 52205/10, § 28, 20 septembrie 2016*).
18. În conformitate cu art.186[1] alin.(1) din Codul de procedură civilă, cererile depuse în instanța de judecată peste termenul de prescripție extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripția, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanța de judecată a excepției de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripție sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.
19. Art. 116 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Alin. (3) la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Iar alin.(4) relevă că, repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

20. În ședința de judecată s-a constatat că la 11 octombrie 2022, SA „RECAR” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale prin care a solicitat constatarea efectuării nejustificate a achitărilor către Casa Națională de Asigurări

Sociale pentru Carp Eremia pentru anii 2008-2020; încasarea sumei de 127 345,50 lei și repunerea în termenul de prescripție extinctivă.

21. Instanța de judecată constată că reclamanta SA „RECAR” a înaintat către Casa Națională de Asigurări Sociale somația nr.4/4-22 din 28 aprilie 2022, recepționată de pârâtă la data de 03 mai 2022, prin care a solicitat în temeiul art. 1389 alin.(1) din Codul civil (*în vigoare până la 01 martie 2019*) și art. 1979 alin.(1) din Codul civil (*în vigoare după 01 martie 2019*), restituirea de către Casa Națională de Asigurări Sociale a sumei de 136 436,30 lei pentru anii 2006-2020 pentru plățile achitate anual cu titlu de despăgubire pentru Carp Eremia, ca urmare a accidentului de muncă suferit, în termen de 20 zile de la data recepționării somației (f.d.36-37; 40).
22. Instanța atestă că SA „RECAR” la data de 02 iunie 2022 repetat a somat pârâta referitor la restituirea sumelor achitate nejustificat. Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat somația la 06 iunie 2022 (f.d.41; 43).
23. Urmare a somațiilor înaintate de SA „RECAR”, la data de 11 octombrie 2022 reclamanta s-a în instanța de judecată cu prezenta acțiune civilă.
24. În cele din urmă, având în vedere că reprezentantul pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale, a invocat excepția de tardivitate, reprezentantul reclamantei SA „RECAR”, a solicitat repunerea în termenul de prescripție a acțiunii, instanța pentru început va analiza argumentele invocate în cererea de repunere în termenul de prescripție, concomitent cu cele invocate în cererea privind excepția de tardivitate.
25. De altfel, din prevederile art. 186^1 din Codul de procedură civilă, rezultă expres că dacă se solicită repunerea odată cu ridicarea excepției, instanța de judecată examinează excepția de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.
26. Conform art.391 alin.(1) din Codul civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.
27. Articolul 395 alin.(1) din Codul civil, prevede că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.
28. Se reține că în motivarea cererii privind repunerea în termenul de prescripție reclamanta a invocat faptul că Casa Națională de Asigurări Sociale, în lipsa unui act normativ și a unui temei legal, o perioadă de peste 10 ani a încasat de la SA „RECAR” plăți care nu i se cuveneau, și despre aceasta a aflat doar după adresările lui Carp Eremia în 2019.
29. Din argumentele invocate în acțiunea civilă, se atestă că pentru perioada anilor 2008-2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a primit de la SA „RECAR” plăți achitate anual cu titlu de despăgubire pentru Carp Eremia în sumă de 127 345,50 lei, sume pe care reclamanta le consideră îmbogățire fără justă cauză și solicită a fi recuperate în temeiul art.1389 alin.(1) din Codul civil (*în vigoare până la 01 martie 2019*) și art.1979 alin.(1) din Codul civil (*în vigoare după 01 martie 2019*) „îmbogățirea nejustificată”.
30. Partea reclamantă consideră că termenul de prescripție urmează a fi calculat din momentul când a efectuat ultima plată către partea pârâtă, adică la 10 noiembrie 2020. Respectiv a menționat că cererea de chemare în judecată a fost depusă la data de 11 octombrie 2022, ceea ce presupune că partea reclamantă s-a încadrat în termenul de prescripție în vederea restabilirii dreptului încălcat. Cu toate acestea partea reclamantă a

susținut cererea privind repunerea în termenul de prescripție a cererii de chemare în judecată.

31. Analizând argumentele reclamantei SA „RECAR” privind repunerea în termenul de prescripție extinctivă, instanța de judecată ajunge la concluzia că acestea nu pot fi reținute, în vederea admiterii cererii. Or, circumstanțele speței prezintă o altă stare de fapt.
32. Potrivit art. 395 alin.(8) din Codul civil, prescripția dreptului la acțiune în restituirea îmbogățirii nejustificate începe să curgă de la data la care creditorul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât existența dreptului său la restituire, cât și persoana obligată să restituie (...).
33. Instanța de judecată constată că cererea înaintată de Carp Eremia către SA „RECAR” în vederea achitării sumelor pentru pierderea capacității de muncă, este fără dată.
34. Cu toate acestea, instanța consideră întemeiate argumentele pârâtei Casa Națională de Asigurări Sociale precum că partea reclamantă ar fi aflat despre dreptul încălcat din momentul recepționării cererii înaintate de Carp Eremia către SA „RECAR” despre achitarea sumelor pentru pierderea capacității de muncă, adică în anul 2019.
35. Faptul că partea reclamantă a aflat despre dreptul încălcat încă în anul 2019, rezultă și din relatările expuse în cererea de chemare în judecată.
36. Această stare de fapt, rezultă și din conținutul somației nr.4/4-22 din 28 aprilie 2022 înaintată de partea reclamantă către Casa Națională de Asigurări Sociale, unde a invocat că în anul 2019 a primit prima pretenție de la Carp Eremia prin care a solicitat achitarea despăgubirilor lunare pentru accidentul de muncă și a identificat că temei legal sau contractual de efectuare a plăților către CNAS nu a existat. (f.d.36-37; 40, vol.1).
37. Respectiv, chiar dacă cererea primită de către SA „RECAR” de la Carp Eremia nu este datată, din explicațiile părților, cât și din înscrisurile anexate rezultă că Carp Eremia a înaintat cererea către partea reclamantă în anul 2019.
38. Prin urmare pentru a aprecia cel puțin cu aproximație în anul 2019, când reclamantul a aflat despre dreptul încălcat, instanța de judecată a reținut următoarele înscrisuri.
39. Reclamanta în pct.13 al Anexei la cererea de chemare în judecată, a indicat anexarea copiei pretenției/cererii formulată de Carp Eremia către SA „RECAR” (f.d.7; 55, vol.1). Potrivit cererii menționate, Carp Eremia a solicitat de la SA „RECAR” achitarea sumelor pentru pierderea capacității de muncă, în temeiul răspunsului Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. E-326/19 din 27 februarie 2019. Același răspuns, Carp Eremia l-a anexat și la cererea sa de chemare în judecată înaintată către SA „RECAR”. (pct.12 al Anexei la cererea de chemare în judecată) (f.d.7; 54, vol.1).
40. Astfel, prin răspunsul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. E-326/19 din 27 februarie 2019, i s-a adus la cunoștința lui Carp Eremia că Объединение ”Молдавторемонт”, este reorganizată în SA „RECAR” și urmează să depună cerere pentru achitarea sumei privind pierderea capacității de muncă în adresa SA „RECAR” (f.d.52; 55, vol.1).
41. Instanța constată că SA „RECAR” a anexat la materialele cauzei copia cererii de chemare depusă de Carp Eremia împotriva SA „RECAR” privind încasarea prejudiciului cauzat la locul de muncă, penalității, prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată. Astfel, se constată că la Judecătoria Chișinău, sediul Centru cererea de chemare depusă de Carp Eremia împotriva SA „RECAR” a fost înregistrată în PIGD la 15 iulie 2020 (f.d.45; 46-53, vol.1).

42. Din conținutul cererii de chemare în judecată înaintată de Carp Eremia, rezultă că la 27 martie 2019, ultima a trimis o somație către SA „RECAR”, prin care a solicitat achitarea sumelor pentru pierderea capacității de muncă. Se mai indică că, somația a fost recepționată de către SA „RECAR”, dar nu a fost examinată (f.d.46, vol.1).
43. Punctul 101 din Hotărârea Guvernului nr.1457 din 30 decembrie 2016 *pentru aprobarea Regulilor privind prestarea serviciilor poştale*, prevede că, trimiterile poștale se păstrează în unitatea poștală, în așteptarea destinatarului, timp de 15 zile calendaristice pentru trimiterile poștale interne și timp de 30 de zile calendaristice pentru trimiterile poștale internaționale, din ziua următoare zilei de sosire a acestora în oficiul poștal de destinație. Scrisorile recomandate cu mențiunile „*Citație*” și „*Înștiințare*” se păstrează timp de 7 zile calendaristice. Mandatele poștale se păstrează timp de 30 de zile.
44. Urmare acestor circumstanțe, instanța de judecată concluzionează că partea reclamantă a aflat despre încălcarea dreptului și existența dreptului său la restituirea sumelor, odată cu recepționarea de la Carp Eremia a somației, adică cel puțin în luna aprilie 2019.
45. Prin urmare, instanța de judecată apreciază critic argumentul reclamantei SA „RECAR” precum că termenul de prescripție urmează să curgă de la data când a efectuat ultima plată către Casa Națională de Asigurări Sociale - la 10 noiembrie 2020. Or termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune, iar dreptul la acțiune al reclamantei SA „RECAR” a apărut la data când a aflat despre încălcarea dreptului său.
46. De altfel, nașterea dreptului la acțiune nu poate fi echivalat cu ultimul act material de executare, adică ultima plată efectuată de SA „RECAR” către Casa Națională de Asigurări Sociale la 10 noiembrie 2020.
47. Or, în prezentul caz s-a constatat că de fapt partea reclamantă SA „RECAR” a aflat despre încălcarea dreptului său din moment ce a recepționat somația expediată de Carp Eremia la 27 martie 2019, din care reclamanta a aflat că CNAS nu mai era debitorul real al despăgubirilor, iar plățile efectuate anterior nu aveau temei legal. Astfel, în baza art. 395 alin.(8) din Codul civil, dreptul la acțiune al reclamantei s-a născut în 2019 și nu în 2020.
48. Prin urmare, instanța precizează că prescripția nu este legată de momentul ultimei plăți, ci de momentul în care reclamanta SA „RECAR” a aflat că plățile sunt nejustificate, iar acest moment a fost 27 martie 2019.
49. Argumentul reclamantei precum că nu a cunoscut că nu a avut temei legal de a transfera sumele pentru pierderea capacității de muncă a lui Carp Eremia, la contul Casei Naționale de Asigurări Sociale, nu justifică cererea privind repunerea în termenul de prescripție. Or, art. 22 din Codul de procedură civilă, prevede expres că justiția în cauzele civile se înfăptuiește pe principiul egalității tuturor persoanelor, independent de cetățenie, rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere, origine socială, serviciu, domiciliu, loc de naștere, precum și al egalității tuturor organizațiilor, indiferent de tipul de proprietate și forma de organizare juridică, subordonare, sediu și de alte circumstanțe.
50. Din aceste considerente, instanța ajuns la concluzia netemeiniciei cererii reclamantei SA „RECAR” privind repunerea în termenul de prescripție. Or, în lipsa unor impedimente obiective care să fi făcut imposibilă exercitarea dreptului la acțiune și având în vedere

depășirea termenului de prescripție de 3 ani, instanța respinge cererea de repunere în termen ca fiind neîntemeiată.

51. Prevederile art. 394 din Codul civil, stabilesc că acțiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripție extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripția, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepția de tardivitate conform Codului de procedură civilă.
52. La caz, prin depunerea cererii de chemare în judecată la data de 11 octombrie 2022, reclamanta a omis termenul expres prevăzut de lege care, în condițiile speței, a expirat în luna aprilie 2022 anterior introducerii acțiunii în instanță.
53. În consecință, instanța de judecată va admite cererea privind excepția de tardivitate invocată de Casa Națională de Asigurări Sociale în partea pretenției privind constatarea efectuării nejustificate a achitărilor începând cu anul 2008 - aprilie 2019 și în partea cererii privind restituirea sumei de 106 881,42 lei, achitată începând cu data de 09.07.2009 până la 21.05.2019 pentru perioada 01.04.2008-31.03.2019.
54. Referitor la fondul cauzei, în partea pretenției privind constarea efectuării nejustificate a achitărilor către Casa Națională de Asigurări Sociale pentru perioada 01.04.2019-31.03.2020 și încasării de la pârâtă a sumei în mărime de 20 464,08 lei, se atestă următoarele.
55. În susținerea cerinței, reclamanta SA „RECAR” a făcut trimitere la prevederile articolelor 1979 alin. (1) din Codul civil (în vigoare după modificările din 01.03.2019).
56. Conform art. 1979 alin. (1) din Codul civil, dacă o persoană obține o îmbogățire nejustificată (persoană îmbogățită) care se atribuie la dezavantajul suferit de o altă persoană (persoană dezavantajată), ea este obligată față de persoana dezavantajată să restituie îmbogățirea. (2) prevederile alin.(1) se aplică doar în conformitate cu dispozițiile prezentului capitol.
57. Articolul 1980 din Codul civil, stabilește la alin.(1) că consecințele juridice ale îmbogățirii obținute în temeiul unui contract sau unui alt act juridic valabil și eficient sânt reglementate de alte dispoziții legale dacă acele reguli acordă sau exclud dreptul la restituirea îmbogățirii, prin efectul revocării, rezoluțiunii, reducerii obligației corelative sau pe alt temei.

Alin.(2) Dispozițiile prezentului capitol nu afectează orice alt drept de restituire sau recuperare prevăzut de dispozițiile legale în materie de proprietate, contracte sau alte dispoziții legale.

Aliniatul (3), relevă că cu toate acestea, dacă persoana dezavantajată are: a) atât o pretenție pe baza prezentului capitol la restituirea îmbogățirii nejustificate, b) cât și o pretenție de reparare a dezavantajului (fie împotriva persoanei îmbogățite sau a unui terț) sau un drept de recuperare pe baza altor dispoziții legale ca rezultat al îmbogățirii nejustificate, atunci satisfacerea uneia dintre pretenții reduce cealaltă pretenție în același volum.

Alin.(4) Regula prevăzută la alin.(3) se aplică de asemenea dacă o persoană se folosește de un bun al persoanei dezavantajate, astfel încât acesta majorează patrimoniul altei persoane, iar conform dispozițiilor prezentului capitol: a) cel ce se folosește este obligat față de persoana dezavantajată să întoarcă valoarea folosinței; și b) dobânditorul este obligat față de persoana dezavantajată în legătură cu majorarea patrimoniului său.

58. În prezentul caz, instanța de judecată reține că îmbogățirea nejustificată reglementată de art. 1979 din Codul civil, are caracter subsidiar și este aplicabil doar în lipsa unui alt temei juridic care reglementează raportul patrimonial dintre părți. Acest aspect, rezultă expres din dispozițiile art. 1980 alin.(1) și (2) din Codul civil.
59. La caz, se atestă că raporturile juridice deduse judecății privind achitarea sumelor de către reclamantă, este consecința accidentului de muncă suferit de Carp Eremia în anul 1979 la compania Объединение „Молдавторемонт" a cărui succesor este SA „RECAR".
60. Sumele erau achitate în baza art. 31 alin (1) al Legii nr. 625/1991 *cu privire la protecția muncii*, care prevedea că, întreprinderea vinovată (complet sau parțial) de accidentul de muncă sau de îmbolnăvirea profesională e obligată să repare, în modul stabilit de lege, paguba pricinuită de vătămarea organismului sau de zdruncinarea sănătății, precum și să plătească instituțiilor curative și de internare costul tratamentului și să compenseze în întregime organelor de asigurare socială cheltuielile pentru plata pensiei și altor indemnizații.
61. La caz, se atestă argumentul pârâtei expus în referință, potrivit căruia cumulativ, cu suma pentru pierderea capacității de muncă/ întreprinderea vinovată de accident de muncă produs, achită în ordine de regres, Casei Naționale de Asigurări Sociale, pensia achitată accidentatului. Astfel, SA „RECAR" era obligată să efectueze două tipuri de plăți: a) pensia de invaliditate a accidentului, Casei Naționale de Asigurări Sociale în ordine de regres în conformitate cu art. 34 al Legii nr. 756/1999 asigurării în urma accidentelor de muncă sau a îmbolnăvirii profesionale în coroborare cu art. 2024 (1418) al Codului civil; b) suma pentru pierderea capacității de muncă, direct accidentatului Carp Eremia în temeiul Legii nr. 278/1999 privind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau a altor vătămări ale sănătății în timpul exercitării obligațiunilor de serviciu.
62. Articolul 34 al Legii nr. 756 din 24 decembrie 1999 *asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale* (publicat: 23-03-2000 în Monitorul Oficial Nr. 31-33 art. 192), prevede că despăgubirile pentru accidente de muncă și boli profesionale, stabilite până la intrarea în vigoare a prezentei legi, se păstrează în cuantumurile stabilite și se plătesc de către întreprinderile, instituțiile și organizațiile, vinovate de producerea accidentului de muncă ori de survenirea bolii profesionale, sau de succesorii acestora, iar în lipsa lor de către organele teritoriale ale Casei Naționale de Asigurări Sociale din mijloacele bugetului de stat în conformitate cu prevederile Legii nr.625-XII din 2 iulie 1991 *cu privire la protecția muncii* și Legii nr. 278-IV din 11 februarie 1999 p*rivind modul de recalculare a sumei de compensare a pagubei cauzate angajaților în urma mutilării sau altor vătămări ale sănătății, în timpul exercitării obligațiunilor de serviciu*.
63. În acest context, instanța atestă că Casa Națională de Asigurări Sociale nu a devenit debitor final al despăgubirilor achitate de SA „RECAR". Or, aceste plăți reprezintă executarea unei obligații legale de regres ce se atestă din răspunderea civilă delictuală pentru accidentul de muncă produs în anul 1979, și care este calificată ca fiind despăgubire.
64. Prin urmare, suma efectuată de SA „RECAR" pentru perioada 01.04.2019-31.03.2020 în mărime de 20 464,08 lei, nu poate fi reținută ca îmbogățire nejustificată a Casei Naționale de Asigurări Sociale or, pârâta a acționat ca plătitor subsidiar și administrator al fondurilor publice și nu ca beneficiar final al sumei.

65. Prin Legea nr. 60 din 23 aprilie 2020 *privind instituirea unor măsuri de susținere a activității de întreprinzător și modificarea unor acte normative*, la Art. VII. – Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2000, nr. 31–33, art. 192), cu modificările ulterioare, au fost abrogate capitolele IV și V, care prevedea fondul de acumulare pentru plata prestațiilor sociale ca urmare a accidentelor de muncă sau a îmbolnăvirii profesionale. În atare condiții, Casa Națională de Asigurări Sociale a suplinit fondul de acumulare pentru plata prestațiilor de asigurări sociale ca urmare a accidentelor de muncă sau a îmbolnăvirii profesionale, care în prezent, se achită fără participarea angajatorului care este vinovat de producerea accidentului de muncă sau a îmbolnăvirii profesionale.
66. Astfel, faptul că prin Legea nr. 60 din 23 aprilie 2020 au fost abrogate capitolele IV și V din Legea asigurării pentru accidente de muncă și boli profesionale nr. 756/1999 (abrogarea fondului de acumulare), nu transformă plățile legale în plăți nejustificate. Prin urmare, plata din 2020 rămâne datorată și SA „RECAR" nu poate cerere restituirea ei.
67. Astfel, având în vedere că accidentul de muncă a avut loc în anul 1979, iar legislația aplicabilă prevedea în sarcina angajatorului vinovat - Объединение „Молдавторемонт" a cărui succesor este SA „RECAR", obligația cumulativă de a achita atât despăgubirea pentru pierderea capacității de muncă, cât și în ordine de regres pensia de invaliditate plătită de stat. Deci, plățile efectuate de SA „RECAR" către Casa Națională de Asigurări Sociale reprezintă executarea obligației legale, și nu o îmbogățire nejustificată. Astfel, restituirea sumei achitate este exclusă prin aplicarea art. 1980 din Codul civil or, îmbogățirea pretinsă este reglementată de un alt mecanism juridic special și anume există un drept de recuperare distinct prevăzut de lege.
68. Urmare acestor constatări, instanța de judecată constată că cerința SA „RECAR" este neîntemeiată or, plata sumei de 20 464,08 lei, reprezintă executarea unei obligații legale de regres apărută din răspunderea civilă pentru accidentul de muncă produs în anul 1979, respectiv nu poate fi apreciată ca îmbogățire nejustificată de către Casa Națională de Asigurări Sociale.
69. Prin urmare, acțiunea civilă în partea pretenției privind constarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru perioada 01.04.2019-31.03.2020, încasării sumei în mărime de 20 464,08 lei, se va respinge ca neîntemeiată.
70. Referitor la compensarea cheltuielilor de judecată, instanța relevă că art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, prevede că instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.
71. La caz, deoarece reclamanta a pierdut procesul, prevederile art. 94 alin. (1) din Codul de procedură civilă, nu se aplică. Respectiv cererea privind compensarea cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.
72. În conformitate cu articolele 116, 186[1], 94, 238-241 din Codul de procedură civilă, instanța de judecată

H O T Ă R Ă Ș T E :

Se respinge cererea privind repunerea în termenul de prescripție înaintată de administratorul SA „RECAR”, Filimon Grigore, ca neîntemeiată.

Se admite cererea privind excepția de tardivitate invocată de Casa Națională de Asigurări Sociale în partea pretenției privind constatarea efectuării nejustificate a achitărilor începând cu anul 2008 - aprilie 2019 și în partea cererii privind restituirea sumei de 106881,42 lei achitată începând cu data de 09.07.2009 până la 21.05.2019 pentru perioada 01.04.2008-31.03.2019.

În rest, acțiunea civilă în partea pretenției privind constarea efectuării nejustificate a achitărilor pentru perioada 01.04.2019-31.03.2020, încasării sumei în mărime de 20464,08 lei și compensării cheltuielilor de judecată, se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru, în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău /sediul Centru/.

Președintele ședinței,
Judecătorul Diana Tricolici